

Nulmoms på bøger

Hvorfor nulmoms på bøger?

Nulmoms vil give lavere bogpriser og dermed gøre bogen mere tilgængelig. Det er en samfundsmæssig interesse, fordi:

- ◆ Bøger og læsning udgør en hjørnesteen i vores demokrati, som bygger på en forudsætning om oplyste, engagerede borgere med udsyn. I litteraturen kommer mange stemmer til orde, og det danske sprog styrkes og udvikles. Bogen giver rum for fordybelse og refleksion med plads til udfoldelse af argumenter, nuancer, tvivl og saglighed. Det er egenskaber, som bliver stadig vigtigere, og som ruste folk til at deltage i den demokratiske samtale. Bogen sætter dagsordener og løfter debatter og skaber oplevelser.
- ◆ I Danmark har vi en læsekrise blandt børn og unge. Seneste internationale læserundersøgelser (PIRLS og PISA) viser, at danske børn læser væsentligt dårligere end tidligere. Vi skal have en ambition om at genskabe en egentlig læsekultur. Ikke mindst fordi læsning træner evnen til fordybelse, har stor betydning for dannelse, uddannelse, social mobilitet, jobmuligheder og tilmed dokumenteret forbedrer børn og unges trivsel.
- ◆ Nulmoms vil styrke hele den litterære fødekæde ved at understøtte boghandlernes tilstedeværelse i bybilledet og forfattere og forlags mulighed for at skrive og udgive nye bøger, som bidrager til kvalitet og mangfoldighed i det danske bogmarked.

Nulmoms vil styrke vores demokrati

Nulmoms vil styrke børn og unges læsning

Nulmoms vil understøtte bøger af høj kvalitet

Danmark har verdens højeste moms på bøger

I alle andre EU-medlemslande har bøger nul- eller reduceret moms. Det anerkendes, at bogmomsen er et vigtigt instrument til at fremme kulturelle, sociale og økonomiske mål.

Faktaark

Danmark har verdens højeste bogmoms

I EU (plus UK, Norge, Serbien og Island) har alle lande bortset fra Danmark valgt at benytte reduceret moms som et litteraturpolitisk instrument.

➤ Eksempler på bogmomsen i andre europæiske lande:

Norge, Irland, UK og Tjekkiet: 0 %

Tyskland: 7 %

Sverige: 6 %

Spanien og Italien: 4 %

Frankrig: 5,5 %

Moms på bøger i EU og udvalgte europæiske lande 2026

Økonomiske konsekvenser af nulmoms

Skatteministeriet har beregnet, at nulmomsforslaget skønnes at medføre et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd for staten på ca. 170 mio. kr. i 2026 og et årligt mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 340 mio. kr. fra 2027.

Der er ikke foretaget beregninger på gevinsterne af de mange gavnlige effekter af en styrket læsekultur i befolkningen.

Nulmoms vil betyde lavere priser og øget salg af bøger

- Hver fjerde dansker vil købe flere bøger, hvis prisen falder med 20 pct. Det er særligt unge mellem 18-29 år, der vil købe flere bøger (41 pct.). Andelen er robust på tværs af både uddannelsesniveau og indkomstgruppe.

(Dansk Erhvervs befolkningsundersøgelse marts 2024)

- "Nem og praktisk adgang til at købe gode bøger, høj kvalitet og lave priser. Det er alt sammen faktorer, som er bestemmende for, hvor mange bøger der bliver solgt, og hvor mange danskere der læser bøger."

"Prisen betyder noget for forbrugerne: 41% af bogkøberne i vores spørgeskemaundersøgelse angiver prisen som en af årsagerne til deres valg af butik ved deres seneste bogkøb."

(Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om liberaliseringen af bogmarkedet. En evaluering set med forbrugernes øjne nov. 2013, s.20 og 23)

Aviser og bøger har adgang til at benytte nulmoms

Siden 2021 har EU's medlemslande kunnet indføre nulmoms på bøger. Dermed er bøger og aviser momsmæssigt sidestillet, og i Danmark, hvor vi allerede har nulmoms på aviser, har Folketinget nu også mulighed for at afskaffe momsen på bøger.

Studiebogsmarkedet er truet af ulovlig kopiering

57 % af de studerende på de videregående uddannelser, som anvender digitale studiebooks, benytter ulovlige kopier. 16 % har erhvervet mere end halvdelen af deres digitale studiebooks ulovligt. Ulovlig digital kopiering af studiebooks truer grundlaget for, at danske forlag kan udgive lærebøger i høj kvalitet og udformet i en dansk kontekst.

(Epinions-undersøgelse, januar 2025 gennemført for RettighedsAlliancen)

Danske børns læsevner er udfordret

Dårlige læsevner

Danske børn scorer laveste resultat nogensinde i international læsetest. 25 procent af eleverne i 4. klasse kan hverken fortolke, læse mellem linjerne eller læse kildekritisk.

Lav læseglæde

Læseglæden er i bund. Danmark er et af de lande, der har færrest elever, der rigtig godt kan lide at læse.

Skævhed i adgang til bøger

Der er en skævhed i adgangen til bøger og højtlesning, og det rammer børn, der med tidlige sproglige vanskeligheder klarer sig dårligere ved folkeskolens afgangsprøve end andre børn, trives dårligere i skolen og oftere rammes af psykosociale problemstillinger.

(Kilder om børn og unges læsning)

